

עפ"ג 1261/09/21 - מדינת ישראל נגד אופיר אלבז

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 1261-09-21 מדינת ישראל נ' אלבז
תיק חיצוני: 5902/2016

לפני הרכב השופטים:

כב' השופט אברהם בולוס [אב"ד]

כב' השופט מאזן דאוד

כב' השופט מוחמד עלי

המערערת:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד שרון איל

נגד

המשיב:

אופיר אלבז
ע"י ב"כ עוה"ד עידית רייכרט

הודעת ערעור מיום 1.9.2021 על גזר-דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת אורית קנטור) מיום 4.7.21 בת"פ 19-06-27514.

פסק דין

השופט מ' עלי:

1. לפנינו ערעור המדינה על קולת העונש בגזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה א' קנטור) מיום 4.7.2021 שניתן בת"פ 19-06-27514, בו הוטלו על המשיב העונשים הבאים: מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה בה הורשע, התחייבות כספית ע"ס 10,000 ₪ למשך שנתיים להימנע מעבירה בה הורשע ושל"צ בהיקף של 250 שעות.

כתב האישום וההליכים בבית המשפט קמא

2. המשיב הורשע על פי הודאתו בכתב אישום שהוגש בבית המשפט קמא בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 415 סיפא ו-438 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) ומרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

3. בפתח כתב האישום צוין כי במועדים הרלוונטיים לאישום, עבד המשיב במחלקת המחשוב בעיריית עכו.

(להלן: **העירייה**) וככזה היה "עובד ציבור" כהגדרתו בחוק. כן צוין, כי חברת "חשבשבת חומרה בע"מ" (להלן: **החברה**), היא חברה בערבון מוגבל העוסקת בפתרונות בתחום המחשב, שיווק מערכות מחשב, תיקון מערכות והתקנת מערכי מחשב, וכי בזמנים הרלוונטיים היה מר בני ברנץ מנכ"ל החברה ובעלים של מחצית ממניותיה (להלן: **המנכ"ל**); ואילו מר עופר לוי שימש סמנכ"ל החברה (להלן: **הסמנכ"ל**). כמו כן צוין כי החל מחודש פברואר 2014 ועד חודש יוני 2014 שימש מר מיכאל אטדגי (להלן: **אטדגי**) מנהל מכירות בחברה, הוא נכלל בין ארבעת בעלי התפקידים הבכירים ביותר בחברה, והיה מוסמך לאשר תשלום חשבוניות בסכומים העולים על 200,000 ₪. מלבד אטדגי, היו המנכ"ל והסמנכ"ל היחידים מטעם החברה אשר היו מוסמכים לאשר חשבוניות בסכומים אלו. עוד צוין כי החל מחודש יולי 2014 משמש אטדגי סמנכ"ל החברה.

על פי עובדות כתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך חודש מרץ 2014, או בסמוך לכך, החליטה העירייה לפרסם מכרז לשם שדרוג מערכות המחשב בעירייה, רכישת שרתים והתקנת מערכות הפעלה מייקרוסופט בסביבת VM (להלן: **מכרז זוטא 1/2014**). במסגרת מכרז זוטא 1/2014, נדרשו המציעים להציע הצעות עבור המוצרים והשירותים אשר פורטו במפרט שצורף למכרז (להלן: **מפרט 1/2014**). במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר ליום 2.6.2014, סיכמו החברה ואטדגי עם המשיב, כי החברה תגיש הצעה למכרז זוטא 1/2014, תזכה בסיועו של המשיב ותספק חלק מהמוצרים והשירותים המפורטים במפרט 1/2014 ולא את כולם, אף לא במועד עתידי, אך תנפיק לעירייה חשבונית לתשלום הכוללת את כל המוצרים והשירותים המפורטים במפרט 1/2014, על מנת שישולם לה מלוא הסכום על ידי העירייה. בהתאם לסיכום הגישו החברה ואטדגי הצעה למכרז 1/2014.

במהלך חודש יוני 2014 נפסלה ההצעה של החברה ושל אטדגי מאחר ונספח הביטוח שצורף להצעת החברה לא עמד בדרישות. במהלך חודש יוני 2014, בוטל מכרז זוטא 1/2014 והוחלט לצאת למכרז חדש לשם שדרוג מערכות המחשב בעירייה (להלן: **מכרז זוטא 4/2014**). במסגרת מכרז זה נדרשו המציעים להציע הצעות מחיר עבור המוצרים והשירותים אשר פורטו במפרט שצורף למכרז (וצורף כנספח א' לכתב האישום; להלן: **מפרט 4/2014**), אשר היה זהה בדרישותיו בתחום הרישוי והתוכנות למכרז זוטא 1/2014. ביום 3.7.2014, בהתאם לסיכום, הגישו החברה ואטדגי הצעה במסגרת מכרז זוטא 4/2014 לפיו החברה תספק את כל המפורט במפרט 4/2014 תמורת תשלום סך של 601,977 ₪ כולל מע"מ. ביום 9.7.2014, בסיוע המשיב, זכתה החברה במכרז זוטא 4/2014. בהתאם לסיכום, סיפקו החברה ואטדגי לעירייה מוצרים ושירותים המפורטים בנספח ב' לכתב האישום שעלותם הכוללת היא 403,141 ₪ כולל מע"מ, אך הנפיקו לעירייה חשבונית לתשלום הכוללת את המוצרים והשירותים במפרט 4/2014 שעלותם הכוללת הנה 601,977 ₪ כולל מע"מ, תוך הצגת מצג שווא לפיו כלל המוצרים והשירותים במפרט 4/2014, אשר פורטו בחשבונית לתשלום, יסופקו לעירייה. בהתאם לסיכום אישר המשיב לעירייה כי כלל המוצרים במפרט 4/2014 אשר פורטו בחשבונית לתשלום סופקו לידי העירייה. בשל מצג השווא ואישור המשיב, העירייה שילמה לחברה את הסכום הנקוב בחשבונית בסך 601,977 ₪ כולל מע"מ.

בתאריך 14.12.2016 לאחר שהתגלו מצג השווא והמרמה, החזירה החברה סך של 80,000 ₪ לעירייה והעבירה לידה תוכנות רישוי בשווי של כ- 88,505 ₪.

במעשיו, כך צוין בכתב האישום, המשיב קיבל במרמה סכום של 168,505 ₪ מעיריית עכו בנסיבות מחמירות, שבאו לידי ביטוי בהיקף העבירה, בתחכום, בניצול אמון המעביד ובהונאת גוף ציבורי, וכן עשה מעשה מרמה והפרת

אמונים בהיותו עובד ציבור.

4. בישיבה שנערכה ביום 6.1.2021 הודה המשיב בעובדות כתב האישום וביקש לא להרשיעו בדין ולהפנותו לקבלת תסקיר שירות המבחן לפני הרשעתו. בית המשפט קמא נעתר לבקשה והמשיב הופנה לשירות המבחן. ביום 2.6.2021 הובאו ראיות הצדדים לעונש והצדדים טענו לעונש וכן לשאלת ההימנעות מהרשעה (המערערת הגישה גם טיעונים בכתב).

5. לפני בית המשפט קמא הונח תסקיר שערך שירות המבחן. שירות המבחן סקר את נתוני האישים של המשיב ותולדות חייו, השכלתו, הכשרתו ועיסוקיו לאורך השנים, וכן ציין כי לחובתו אין הרשעות קודמות. שירות המבחן ציין כי המשיב קיבל אחריות על מעשיו, ביטא חרטה וצער. כן הובאו דבריו של המשיב כי "לא הייתה לו כוונה למעול בכספי העירייה" וכי "שגה כאשר לא ירד לפרטים...". כמו כן ציין שירות המבחן את הקשיים בפניהם ניצב המשיב בעקבות ההליך הפלילי, בפרט היחס לו זכה מצד התושבים במקום מגוריו. על רקע נתוניו של המשיב ומאפייני העבירות בהן הורשע, העריך שירות המבחן כי חלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. בסיכום הדברים, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת המשיב זאת על רקע הסיכון לפגיעה בו, הסטיגמה העבריינית שעלולה לדבוק בו, וכן בשל החשש לפגיעה בבני משפחתו ובעתידו המקצועי. שירות המבחן ראה להמליץ בפני בית המשפט על הטלת צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

גזר הדין

6. ביום 4.7.2021 ניתן גזר דינו של בית המשפט קמא. יצוין כי לפני מתן גזר הדין ניתנה הכרעת דין בה הורשע המשיב, זאת לאחר שהודה בכתב האישום ולאחר הודאתו הופנה כאמור לקבלת תסקיר לפני הרשעתו בדין.

7. בגזר הדין סקר בית המשפט קמא את תסקיר שירות המבחן ואת הראיות לעונש שהובאו מטעם המשיב, שכללו עדות רעייתו ועדותו של יו"ר היישוב בו מתגורר. כמו כן סקר בית המשפט את טיעוני הצדדים לעונש ואת עתירותיהם. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם, עמד בית המשפט קמא על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של המשיב ופירט את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בין היתר הפנה בית המשפט קמא לנסיבות שפורטו בכתב האישום וציין כי בעוד שהעבירות נעברו בשנת 2014, כתב האישום הוגש רק ביוני 2019, דבר שמצביע על שיהיו מצד המערערת, לצד זאת הובאה בגזר הדין טענת המערערת כי המרמה התגלתה באקראי בגלל סכסוך פנימי בחברה. כמו כן, נדרש בית המשפט קמא למדיניות הענישה הנוהגת כפי שהדברים באו לידי ביטוי בטענות הצדדים ובהפניותיהם. בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

8. בית המשפט קמא הוסיף ודן בעתירת המשיב להימנע מהרשעתו בדין. לאחר שסקר את התנאים הנדרשים להימנעות מהרשעה, מצא בית המשפט קמא כי אכן קיים פוטנציאל לפגיעה במשיב, אך לצד זאת קבע כי העבירות בהן הודה לא מאפשרות לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ועל כן דחה את העתירה להימנעות מהרשעה. עם זאת, בית המשפט קמא סבר כי הנתונים שלפניו, בעיקר האמור בתסקיר שירות המבחן, מאפשרים חריגה ממתחם העונש ההולם שנקבע בשל שיקולי שיקום.

9. בית המשפט קמא הטיל על המשיב את העונשים הבאים: מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה בה הורשע, התחייבות כספית ע"ס 10,000 ₪ למשך שנתיים להימנע מעבירה בגינה הורשע ושל"צ בהיקף של 250 שעות. יצוין כי בקשה לעיכוב ביצוע צו השל"צ נדחתה אך בהמשך, במהלך שמיעת הערעור, בית המשפט הורה על עיכוב ביצוע השל"צ (ראו החלטת כב' הנשיא ר' שפירא מיום 13.9.2021 והחלטת ההרכב בראשות כב' השופט העמית י' גריל מיום 28.10.2021). בין לבין, המשיב הספיק לבצע 106 שעות של"צ.

תמצית טיעוני הצדדים

10. המערערת טוענת כי העונשים שנגזרו על המשיב לא הולמים את חומרת המעשים ולא משקפים במידה ראויה את טיב המעשים, תוצאותיהם ומשמעותם החברתית. לדידה, קיים אינטרס חברתי מוגבר להטלת עונש הולם, זאת בהינתן הפגיעה ביחסי האמון המוגברים בין עובדים למעבידים; הפגיעה בעובדי הציבור ורשויות השלטון המקומי; הפגיעה במנהל התקין ובתחרותיות; והפגיעה בקופת המדינה. המערערת מוסיפה וטוענת כי לדידה גזר הדין לא מאזן נכונה בין האינטרס של הרתעת הרבים והיחיד לבין האינטרסים האישיים של המשיב. עוד טוענת המערערת כי בית המשפט נתן משקל רב לטענת השיהוי והתעלם מהמורכבות הכרוכה בחשיפת עבירות כלכליות. בהקשר לכך נטען כי העבירה התגלתה רק בשנת 2015 בעקבות תלונה של אחד ממנהלי החברה לאחר סכסוך פנימי בחברה, כי נחקרו עדים רבים, וכי רק בשנת 2018 הוחל בהליכי שימוע שהתעכבו בשל בקשת הסנגורים. המערערת מוסיפה וטוענת כי בית המשפט קמא נתן משקל רב להמלצת שירות המבחן, הגם שמתסקיר שירות המבחן עולה כי המשיב לא נטל אחריות על מעשיו וטען כי חלקו בעבירות היה בגדר רשלנות מקצועית, זאת בניגוד לעובדות המתוארות בכתב האישום. נוסף לכך, טוענת המערערת כי לא היה מקום לסטות ממתחם העונש שנקבע מטעמי שיקום. לבסוף, מפנה המערערת לפסיקה שלדבריה תומכת בעמדה העונשית ומבקשת להשית על המשיב מאסר בפועל וכן קנס משמעותי.

11. המשיב מחרה-מחזיק בתוצאה העונשית אליה הגיע בית המשפט קמא ומבקש לדחות את הערעור. המשיב מוסיף ומלין בטיעוניו לגבי חלופי הזמן שבין חשיפת הפרשה בשנת 2015 ועד לזימון לשימוע בשנת 2018, ומפנה לכך ששיהוי הוא שיקול ענישה שנמנה בסעיף 40 יא לחוק העונשין. כן מפנה המשיב להנחיות היועמ"ש ואף טוען כי המערערת לא עומדת בתנאי הסף להגשת הערעור. לטענת המשיב, הוא לא קיבל כספים לכיסו והעבירה של קבלת דבר המרמה נעשתה "בשביל אחר" במובן סעיף 438 לחוק העונשין, אך כתב האישום נעדר פרטים בנקודה זו. כן טוען כי לא פעל בשל בצע כסף. לשיטת המשיב, אל מול חומרת העבירות ניצבים שיקולים פרטניים הכוללים: חלקו היחסי של המשיב אשר לא לקח כסף לכיסו, חלופי הזמן מאז ביצוע העבירות, היעדר הרשעות קודמות, נסיבות אישיות ובכללן מצבו הרפואי של אחד מבני המשפחה (במהלך הדיון הוגשו מסמכים התומכים בטענה זו), עדויות האופי המעידים על אופיו הטוב של המשיב, הודאתו בהזדמנות הראשונה והחרטה הכנה שגילה המשיב; ולבסוף - שיקולי שיקום שצריכים לגבור על יתר שיקולי הענישה. לעמדת המשיב שיקולים אלא מאזנים את חומת העבירות. זאת, לצד הכלל שערכאת הערער לא נוטה להתערב בענישה אלא אם קיימת חריגה קיצונית בעונש, מצדיקים לשיטת המשיב דחיית הערעור. כמו כן טוען המשיב כי יש לדחות את הטענה כי הוא לא קיבל אחריות בפני שירות המבחן. המשיב מוסיף וטוען כי נסיבות העניין מוליכות למסקנה שיש לסטות ממתחם העונש ההולם והוסיף בעניין זה את הפגיעה שעלולה להיגרם לתעסוקתו ובכלל זאת סיכון ממשי לפיטוריו מעבודתו הנוכחית.

דין והכרעה

12. כידוע, ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב במידת העונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים בהם ניכרת חריגה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (ראו בין היתר: ע"פ 577/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (6.3.2022)).

13. עיון בנימוקי הערעור ובטענות הצדדים בעל-פה, מביאני לכלל מסקנה כי המקרה כאן הוא מקרה חריג שמצדיק את התערבות ערכאת הערעור, זאת לאחר ששוכנעתי כי העונש שהושת על המשיב סוטה לקולה באופן קיצוני, ואינו הולם את חומרת העבירות בהן הורשע.

14. בהיותו עובד ציבור ובכשירותו ככזה, עבר המשיב עבירות של קבלת דבר במרמה ומרמה והפרת אמונים. את העבירות ביצע המשיב בזמן שמילא תפקיד ברשות מקומית והעבירות נעברו באופן הקשור בגרעין תפקידו הציבורי. אין דרך לייפות את העבירות בהן הורשע המשיב - עסקינן בעבירות שהן בליבת עבירות השחיתות השלטונית. במקרה זה השחיתות היא בשלטון המוניציפאלי. אין צורך להכביר מילים על פגיעתן הרעה של עבירות אלו. האיסורים שבהפרתם

הורשע המשיב נועדו לשמר ולטפח את טוהר המידות של עובדי הציבור ולשמור על קיומו של מנהל תקין, וכך לשמור על אמון הציבור בעובדי הציבור וברשויות הציבור. בהקשר לנסיבות הקונקרטיות של ביצוע העבירות מושא כתב האישום, נודעת גם חשיבות לשמירה על קיומה של תחרות הוגנת בשירות הציבורי. המשיב פגע בערכים אלו פגיעה של ממש.

15. ברע"פ 3292/15 לחיאני נ' מדינת ישראל (17.11.2015) התייחס בית המשפט העליון לסכנותיה הרבות של תופעת השחיתות על גווניה השונים, ובין היתר צוין כך:

"... ההשלכות של תופעת השחיתות במערכות השלטון, חורגות הרבה מעבר להיבט הצר של מעשה עברייני הפוגע בקרבן עבירה מוגדר. בניגוד לעבירות 'רגילות', קורבנותיה של השחיתות השלטונית הם הציבור כולו. השחיתות השלטונית מהווה איום אסטרטגי על החברה. לשחיתות השלטונית יש השלכות שליליות רחבות ועמוקות - חברתיות, פוליטיות, מוסריות, כלכליות ואחרות - להן פוטנציאל ממשי לפגיעה גם בחוסן הלאומי של המדינה. כישלון במאבק בתופעה זו עלול להביא להתפרקות חברתית ולקריסה כלכלית... בהכללה ניתן לומר, שלא ניתן לקיים חברה מתוקנת, מתפקדת ומשגשגת - מבחינה חברתית, פוליטית וכלכלית - מקום שהשלטון נגוע בשחיתות ומקום שהציבור לא רוחש אמון למערכת השלטונית".

16. בית המשפט העליון חזר והדגיש כי יש לתרגם את החומרה שטמונה בעבירות השחיתות לכדי מענה עונשי הולם. בע"פ 4318/20 מדינת ישראל נ' חסן (18.3.2021) (להלן: עניין חסן), בו נדונה שאלה העונש ביחס לאישומים של מרמה והפרת אמונים, אמר בית המשפט העליון דברים אלו:

"[...] העבירות שבהן הורשע המערער הן חמורות כשלעצמן. בעבירות מסוג זה, שעניינן פגיעה בטוהר המידות בשירות הציבורי, הגישה אמורה להיות מחמירה. ממילא, האפשרות של אי-הרשעה היא אפשרות השמורה למקרים נדירים, אשר המקרה דנן באופן מובהק אינו נמנה עמהם. כמו כן, הנחת היסוד ביחס לענישה בעבירות חמורות של טוהר המידות מהסוג שבו הורשע המערער היא שדרך המלך אמורה להיות מאסר בפועל".

17. בית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם באופן שהרף התחתון שלו יישק ל-9 חודשי מאסר, אך ראה לסטות ממתחם העונש ההולם לקולה משיקולי שיקום. אכן, כאמור בסעיף 40ד' לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ברם שיקולי שיקום שמבטאים את שיקוליו האישיים של הנאשם אינם חזות הכל, ועל כן סמכות זו לסטות ממתחם העונש ההולם יש להפעיל במקרים המתאימים ובראייה כוללת של מטרות הענישה ויישומן בכל מקרה ומקרה. אינני סבור כי זה המקרה המתאים לסטות סטייה כה קיצונית ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. העונש שהוטל על ידי בית המשפט קמא, שאינו כולל מאסר ולו בעבודות שירות, לא עולה בקנה אחד עם שיקולי הענישה ובכללן הצורך בהרתעה, ולא עולה בקנה אחד עם הענישה הנוהגת, ובית המשפט קמא אף ציין זאת בצורה ובאופן מפורש בגזר הדין.

לגבי מדיניות הענישה - אביא להלן מספר מקרים שנדונו בבית המשפט העליון שעשויים ללמד על רף הענישה, אם כי ברי שיש לערוך את ההתאמות הנדרשות בהינתן שכל מקרה ונסיבותיו שלו. בעניין חסן הורשע הנאשם בשתי עבירות של מרמה והפרת אמונים ובשתי עבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד והוא נדון לששה חודשי מאסר בפועל אשר

ירוצו בדרך של עבודות וכן קנסות גבוהים וחילוט רכוש; בע"פ 5810/13 לוי נ' **מדינת ישראל** (22.12.2013) נדון עניינה של נאשמת שהורשעה בעבירות של קבלת דבר במרמה והפרת אמונים ובית המשפט השית על הנאשמת עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי; בע"פ 1044/12 סער נ' **מדינת ישראל** (10.12.2012) נדון עניינו של נאשם שהורשע בשלוש עבירות של מרמה והפרת אמונים, והוא נדון ל-5 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נלווים; ברע"פ 5686/11 **וולך נ' מדינת ישראל** (27.10.2011) נדחתה בקשת ערעור של הנאשם שהורשע בשלוש עבירות של הפרת אמונים ובשלוש עבירות של מתן ידיעה כוזבת והוא נדון לחמישה חודשי מאסר על-תנאי ו-200 שעות של"צ; בע"פ 3517/11 **שמסון נ' מדינת ישראל** (6.3.2013) נדון עניינה של נאשמת שהורשעה בעבירות מרמה והפרת אמונים והיא נדונה ל-6 חודשי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות. עיינתי בפסיקה אליה הפנתה המערערת ונראה כי הנסיבות באותן מקרים נושאים חומרה יתרה לעומת המקרה הנדון כאן.

18. אינני סבור כי יש בטענת השיהוי שמעלה המשיב כדי להצדיק את התוצאה העונשית אליה הגיע בית משפט קמא. ברובד העקרוני, שיהוי בטיפול רשויות האכיפה עשוי להוביל להקלה בענישה ואף להקים לנאשם הגנה מן הצדק במקרים חריגים (רע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי**, פסקה 100 לפסק דינו של כב' השופט מלצר (31.10.2018)). כמתואר בכתב האישום, הפרשה בה הורשע המשיב התרחשה בשנת 2014 ואילו כתב האישום הוגש בשנת 2019. כפי שבית המשפט ציין בגזר הדין, הנעת הליכי האכיפה הייתה רק לאחר שאחד ממנהלי החברה אליה חבר המשיב לביצוע העבירות, הסתכסך עם שותפיו וחשף את הפרשה בשנת 2015. או אז הוחל בחקירה הפרשה ובשנת 2018 הוחל בהליך שימוע שהתעכב בשל בקשות דחיה של הסנגורים. עולה אפוא כי מאז חשיפת הפרשה ועד להגשת כתב אישום חלפו ארבע שנים. לא ניתן לומר כי המדובר בשיהוי ניכר ויוצא דופן שמקורו בהתנהלות המערערת שמצדיק הקלה כה משמעותית כפי שנעשה על ידי בית המשפט קמא.

19. בית המשפט קמא העלה על נס את המלצת שירות המבחן. אין לגרוע מחשיבות שירות המבחן והמלצותיו. אך כידוע, שירות המבחן מבטא אך קול אחד מכלל הקולות הנשמעים בהליך הענישה, אך אין הוא הקול היחיד הנשמע. הדברים אמורים ביתר שאת בעבירות "צווארון לבן" בהן לרוב הנאשם הוא אדם נורמטיבי אשר סטה באופן חד פעמי מהמסלול הנורמטיבי. המערערת טענה כי בפני שירות המבחן, ניסה המשיב לצמצם את אחריותו למעשיו באופן שלא עשוי להתיישב עם החומרה העולה ממקרא כתב האישום. כך למשל, ציין שירות המבחן כי לדברי המשיב "לא הייתה לו כוונה למעול בכספי העירייה", וכי "שגה כאשר לא ירד לפרטים כשהבחין שהדברים אינם מתנהלים כשורה והסביר כי היה נתון בתקופה בה חווה לחצים אישיים במסגרת משפחתו כמו גם במסגרת העבודה ושאל להקל ע"י זכייתה של 'חשבשבת' במכרז", וכי "...חלקו בעבירות היה רשלנות מקצועית בקידום זכייתה של 'חשבשבת' במכרז". במבט ראשון, מהדברים שצינו בתסקיר עשויה להשתמע התנערות מאחריות, אולם הדברים לא לובנו די הצורך ולכן אינני מקבל את טענות המערערת בעניין זה, מה עוד ששירות המבחן ציין כי המשיב קיבל אחריות על מעשיו וביטא חרטה וצער.

20. התוצאה העונשית אליה הגיע בית המשפט קמא אין בה כדי להביא לידי ביטוי באופן ראוי את עיקרון ההלימה, אין בה די כדי להרתיע ולהעביר מסר ברור וחד, אשר מגנה את עבירות השחיתות למיניהן, והיא חורגת ממדיניות הענישה הנוהגת לגבי עבירות מהסוג בהן הורשע הנאשם. לפיכך, אין מנוס מהתערבות בגזר הדין. לצד זאת, אשים לנגד עיני את הכלל לפיו ערכאת הערעור לא נוהגת למצות את הדין עם נאשם מקום שערעור המדינה על קולת העונש מתקבל וכן אתחשב בעובדה כי המשיב ביצע 106 שעות של"צ. יש לתת גם ביטוי מקל נוסף באופן שלא נקבל את עתירתה של המערערת להטלת קנס - ולעמדת המדובר בהקלה משמעותית. אני סבור אפוא כי נוסף לעונשים שהוטלו בגזר הדין, יש להטיל על הנאשם עונש לריצוי בעבודות שירות.

21. לא נעלמו מעיני נסיבותיו של המשיב ובכלל זה העובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות וכי זו הסתבכותו הראשונה בפלילים; כן לא התעלמתי מנסיבותיו המשפחתיות שפורטו בתסקיר וכן בטיעוני הסניגורית המלומדת ובראשן

מצבו הרפואי של בנו, כמו כן, לא התעלמתי מהקשיים שעשויים להיגרם למשיב ולמשפחתו עקב החמרת עונשו, בפרט ההשפעה על עיסוקו הנוכחי ותעסוקתו העתידית. ואולם, אין אני סבור כי יש בשיקולים אלו כדי להכריע את הכף לטובת התוצאה לה מייחל המשיב - הותרת פסק דינו של בית המשפט קמא על כנו.

22. אני מציע אפוא לחברי לקבל את הערעור, לבטל את צו השל"צ ותחתיו להטיל על המשיב עונש של מאסר למשך 5 חודשים שירוצה בעבודות שירות.

מוחמד עלי, שופט

השופט א' בולוס [אב"ד]:

אני מסכים.

אברהים בולוס, שופט (אב"ד)

השופט מ' דאוד:

אני מסכים.

מאזן דאוד, שופט

הוחל כאמור בפסק דינו של השופט מ' עלי.
צו השל"צ מבוטל בזאת.

מטילים על המשיב מאסר לתקופה של 5 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. המשיב יתייצב ביום 26.4.22 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה ביחידת ברקאי - שלוחת צפון (ליד כלא מגידו) עבודות השירות יבוצעו **בחוות הצופים - רמת יוחנן בסמוך לקיבוץ רמת יוחנן**. המשיב יועסק 5 ימים בשבוע, 8 וחצי שעות עבודה יומית.

מובהר למשיב, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה; וכי במידה ולא ירצה את עבודות השירות בהתאם לדרישות הממונה, רשאי הממונה על עבודות השירות להורות, כי יתרת תקופת המאסר תרוצה בבית הסוהר. למען הסר ספק, יתר רכיבי הענישה שנקבעו בגז"ד של ביהמ"ש קמא יישארו על כנם.

ניתן היום, ו' ניסן תשפ"ב, 07 אפריל 2022, בנוכחות הצדדים.

מוחמד עלי, שופט

אברהים בולוס, שופט [אב"ד]

מאזן דאוד, שופט